



Skatteetaten

# Skatteetatens arbeid med lønn-næring og nytt arbeidsrettslig arbeidstakerbegrep

Maria Aasrum Bjørklund (seniorrådgiver/siviløkonom) og Fredrik A. Esborg (seniorskattejurist)



# Klassekampen gransker transportbransjen

Ingen garantert inntekt, og budbilsjåfører som selv må betale for uniformer, ødelagte pakker og for å gjøre om bilen.

Klassekampen har undersøkt forholdene de som leverer pakker hjem til deg, jobber under.

# Agenda



Skatteetatens arbeid med risikoen

Den skatterettslige problemstillingen

Arbeidstakerbegrepet i arbeidsmiljøloven

Erfaringsdeling

# Tidslinje for Skatteetatens arbeid med risikoen



NOU 2021:9 om fremtidens arbeidsliv avgitt juni 2021

Nytt arbeidstakerbegrep vedtatt mars 2023

2020

- Pilot kunnskapskontroller

2021

- Kunnskapskontroller

2022

- Oppfølgingskontroller

2023/2024

- Kontroll store virksomheter
- Foredrag
- Forebyggende arbeid

# Forebygging

## Skatteetatens årskonferanse

Skatteetatens årskonferanse er en årlig fagkonferanse for regnskapsførere, revisorer og rådgivere, hvor du får faglig påfyll og oppdatering på skatte- og avgiftsfaglige temaer.





FORSVARSBYGG



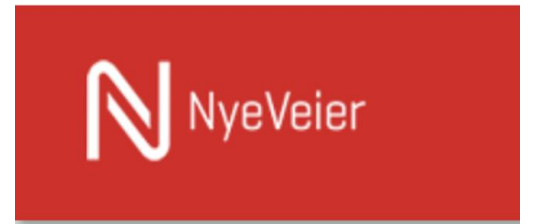
BANE NOR



Stavanger  
kommune



SKANSKA



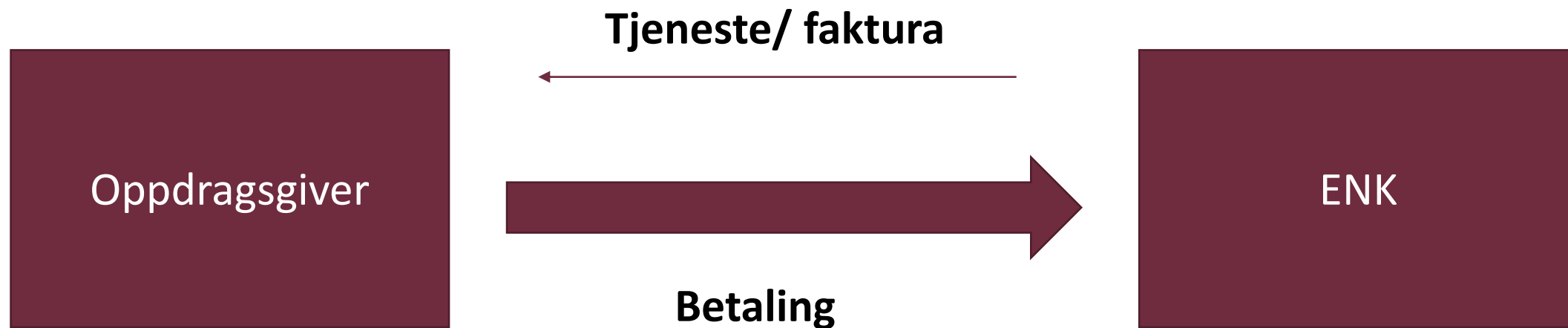
postnord



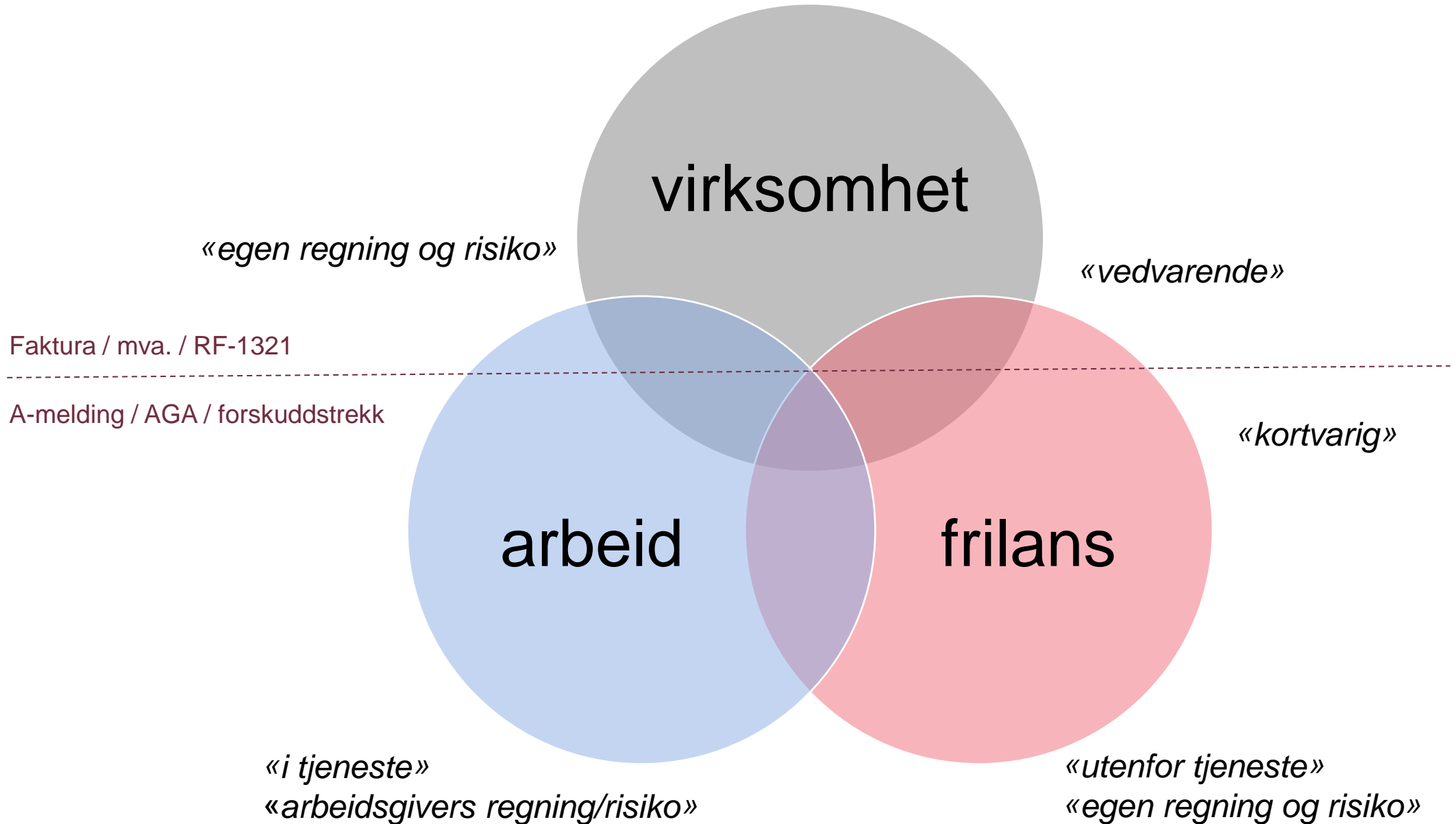
TRONDHEIM KOMMUNE  
Tråanten tjelte



# Skatterettslig feilklassifisering



**Feilklassifisering:** Betalingen fra oppdragsgiver til ENK for arbeidet er behandlet som næringsinntekt når betalingen etter en skatterettslig vurdering skulle vært behandlet som lønn på a-meldingen (arbeidsforhold eller frilans)





«Med selvstendig næringsdrivende menes (...) enhver som for **egen regning og risiko** driver en vedvarende virksomhet som er egnet til å gi nettoinntekt»

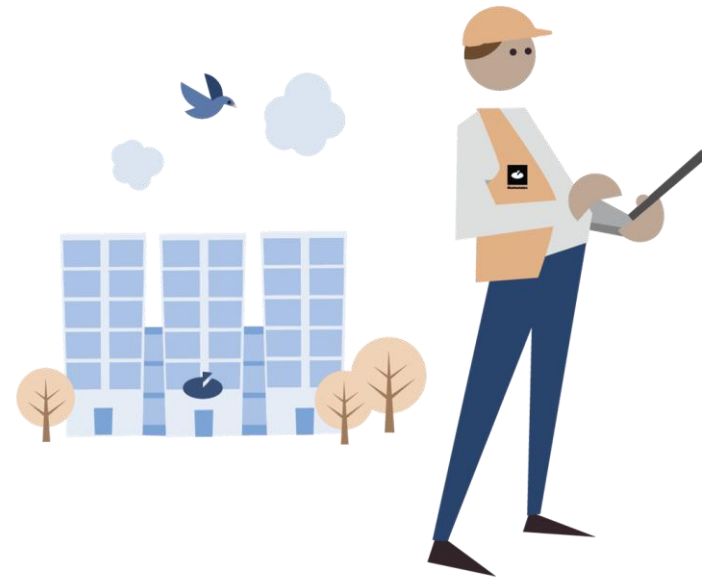


«En typisk forskjell er at en ansatt har plikt til å stille sin arbeidskraft til disposisjon, men at han ikke har ansvar for resultatet av innsatsen. Selv om en helhetsvurdering skal finne sted, er det sentrale etter praksis om skattyteren har ansvar for arbeidsresultatet, jf. Rt. 2002 s. 996 Skoog Hedrén [...]»

Kilde: Frederik Zimmer, *Lærebok i skatterett*, 9. utgave, Universitetsforlaget, 2021 s. 416, [Juridika](#)

# Skatteetatens virkemidler ved feilklassifisering

- Gode hjemler for å fremskaffe faktiske opplysninger (arbeidsgiverkontroll)
- «...**kan endre enhver skattefastsetting når fastsettingen er uriktig**»
- Arbeidsgivers ansvar for forskuddstrekk
- Ordinær tilleggsskatt hvis uriktige/ufullstendige opplysninger
- Skjerpet tilleggsskatt eller anmeldelse
- Tvangsmulkt ved manglende a-meldinger



# Ny definisjon av «arbeidstaker» (aml. § 1-8) fra 1.1.2024

- «...enhver som utfører arbeid for og underordnet en annen. Ved avgjørelsen skal det blant annet legges vekt på om vedkommende løpende stiller sin personlige arbeidskraft til disposisjon, og om vedkommende er underordnet gjennom styring, ledelse og kontroll. Det skal legges til grunn at det foreligger et arbeidstakerforhold med mindre oppdragsgiver gjør det overveiende sannsynlig at det foreligger et selvstendig oppdragsforhold.»

# Ny definisjon av «arbeidstaker» (aml. § 1-8) fra 1.1.2024 – nyvinningen

- «...enhver som utfører arbeid for og underordnet en annen. Ved avgjørelsen skal det blant annet legges vekt på om vedkommende løpende stiller sin personlige arbeidskraft til disposisjon, og om vedkommende er underordnet gjennom styring, ledelse og kontroll. **Det skal legges til grunn at det foreligger et arbeidstakerforhold med mindre oppdragsgiver gjør det overveiende sannsynlig at det foreligger et selvstendig oppdragsforhold.»**

# Skattedirektoratets høringsuttalelse til Fougner-utvalget

*«De foreslåtte presiseringene av arbeidstakerbegrepet og forslaget om presumsjonsregelen kan etter vår oppfatning også ha positive effekter for den skatterettslige klassifiseringen. Gode grunner kan derfor tale for å vurdere den skatterettslige grensen mellom lønn og næring på nytt, evt. med en harmonisering mellom arbeidsretten og skatteretten på dette området.»*



# Stortingets anmodningsvedtak 493

*«Stortinget ber regjeringen snarest mulig utrede et lovforslag om å gi **Arbeidstilsynet påleggskompetanse** med hensyn til arbeidstakerbegrepet definert i § 1-8 og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.»*

*(21.02.23)*

# Betalinger til selvstendig næringsdrivende

Alle næringsdrivende oppdragsgivere som har foretatt utbetalinger til selvstendig næringsdrivende uten fast forretningssted i inntektsåret skal levere opplysninger om dette i skjema RF-1321.

RF-1321 Betalinger til selvstendig næringsdrivende

**Fyll ut og send inn skjema**



# Erfaringsdeling



Ser dere noen effekter av lovendringen allerede? Eksempler?

Hvilke forventninger/ønsker har dere til Skatteetatens videre arbeid med risikoen?



Skatteetaten

[FredrikAndre.Esborg@skatteetaten.no](mailto:FredrikAndre.Esborg@skatteetaten.no)

[Maria.Bjorklund@skatteetaten.no](mailto:Maria.Bjorklund@skatteetaten.no)

## Andre kilder / videre lesing:

- [Skatteetatens analysenytt: «Lønn eller næringsinntekt? Mye feil når AS betaler ENK»](#)
- [Skatteetatens analysenytt: «Fortsatt mye feil når AS betaler ENK»](#)
- [Kunnskapskontroller på a-krimområdet våren 2021: Feilklassifisering av lønn som næringsinntekt i bygg/anlegg, transport og renhold. Oslo: Skatteetaten; 2021](#)
- [NOU 2021: 9 «Den norske modellen og fremtidens arbeidsliv — Utredning om tilknytningsformer og virksomhetsorganisering»](#)
- [Hørings svar fra Skattedirektoratet til NOU 2021:9](#)
- [Lovsaken om endringer i arbeidsmiljøloven mv. \(arbeidstakerbegrepet og arbeidsgiveransvar i konsern\)](#)
- [Skatteinfo nr. 8 desember 2021](#)
- <https://www.altinn.no/starte-og-drive/starte/for-oppstart/frilanser/>